

Men vi mener også, at det er nødvendigt, at Folketinget melder ud, hvad det er, man vil, og hvad målet er, altså hvilken vej Folketinget ønsker at landbruget skal gå. Så må vi jo derefter aftale midlerne til at nå målet. Jeg tror sådan set godt, at vi meget bredt kan blive enige om, hvad målet er. Jeg tror egentlig nok, at det er kvalitetsvarer; det er kommet meget stærkt frem i den senere tid, og det tror jeg måske at et stort flertal af partierne her i Folketinget er enige om.

Derimod tror jeg måske ikke helt, vi er enige om midlerne til at nå målet. Debatten i formiddags sagde mig noget om, at der nok er nogle i den ene side af salen, som helst ser fuld frihed for landmændene til at producere, som de har lyst til ud fra sådan en grundlæggende liberalistisk tankegang. Det tror vi ikke på i SF. Man er nødt til at tage hensyn til de samfundsmæssige aspekter, til de samfundsmæssige problemer, som en stor produktion kan give.

Efter vores opfattelse må Folketinget lægge de overordnede retningslinjer for, hvordan vi når målet, og dér er vi i SF klar til at gå ud og udstikke de regler, som vi mener, og som Folketinget mener er nødvendige, for at samfundet kan opnå det optimale i forbindelse med den produktion.

I formiddags gik en del af snakken på industrilandbrug, på størrelser. En af de ting, vi ikke berørte i formiddags, var effekten af, at vi har haft den meget store strukturudvikling i landbruget de seneste cirka 20 år, hvor vi har fået større og større enheder, i nogen grad meget store enheder.

Det, vi ikke kom ind på i formiddags, var bl.a. finansieringen af disse store enheder, når der sker et generationsskifte.

En af begrundelserne for, at SF ønsker mindre enheder, ønsker at begrænse størrelsen af husdyrbrugene, er, at generationsskiftet ellers vanskeliggøres. Vi må reelt indse, at griber man ikke ind, vil det i fremtiden være meget vanskeligt for almindelige unge bønder at overtage ejendommene til priser i den størrelsesorden, de efterhånden når op i. Det er mange millioner kroner; det handler om, og det vil efter al sandsynlighed blive kapitalstærke enkeltpersoner, pensionskasser eller andre former for aktieselskaber, der vil komme til at være ejere af dansk landbrug, og det finder vi ikke er hensigtsmæssigt. Vi ønsker, at de, der driver landbrugene, også skal have uindskrænket ret til at bestemme over dem inden for lovens rammer, og derfor har SF fremsat forslag om en finansieringsreform for landbruget.

Det har vi gjort et par gange, og vi erkender selvfølgelig, at det er en langsigtet plan, men hvis vi vil bevare familiebruget og bevare, at det er almindelige bønder, der kommer til at eje brugene, er vi nødt til at benytte andelstanken helt ud i primærbrugene og dermed lave en form for fælleseje, hvor man opretter en andelsforening, som bestyres af landmændene selv, der så udlejer ejendommene til de unge landmænd. Det er på frivillig basis, om man ønsker den form for ejerskab eller den traditionelle, vi kender i dag.

Niels Højland (FP):

Nu har dansk landbrug været i EF i 20 år, og det har været udsat for, hvad man mildt sagt kan kalde planøkonomisk styring, som er taget til i styrke på alle fronter. Man skal udfylde skemaer, man skal indsende dem på mange forskellige tidspunkter, og hvis man ikke får det gjort, koster det penge. Det er en udvikling, som den enkelte landmand har været nødt til at lade sig rive med af, uanset om han eller hun kan lide det, for at overleve som landmand.

Vi har alle sammen sagt, at vi skal frem til at konkurrere på verdensmarkedet. Vi skal have verdensmarkedspriser, og alle her i dag giver også udtryk for, at der ikke skal gives nationale subsidier; vi skal ikke konkurrere på de forskellige statskasser, er vi alle sammen enige om.

Det er helt klart også det, landbruget ønsker, for landbruget bliver lagt for had i disse år med den støttepolitik, der føres over for det, og som det stort set ikke har noget ud af; det er bare forbrugerne, der får nogle billige, gode varer.

Dernæst har ikke mindst den nye landbrugslov fremmet en strukturudvikling i landbruget, som det også kom frem, der har hævet jordpriserne; for intentionen var, at man selv skulle eje jord i forhold til de dyre enheder, man havde. Det gjorde altså, at hvis der blev en gård til salg, var der mange, der sagde, at de hellere måtte skynde sig at købe den for at få den ind under deres ejendom. Det har altså hævet jordpriserne og fremmet en strukturudvikling, som den enkelte landmand ikke engang selv ønsker; men man er nødt til at være med på vognen, hvis man skal overleve.

Set fra Fremskridtspartiets synspunkt skal landbruget ikke hjælpes med subsidier. Det kan gøres i en kort periode i en meget snæver omgang. Tørkehjælp har også været diskuteret, men det viser jo netop, hvor simple løsninger vi arbejder med her i Folketinget, og hvor kortsigtet den politik, der bliver ført, er.